

Smlouva o spolupráci
při vymezení bezzásahových území v lesích mimo území
vojenských újezdů a zajištění jejich monitoringu
(dále jen „smlouva“)

mezi

Vojenskými lesy a statky ČR, s. p.

se sídlem Praha 6, Pod Juliskou 5, PSČ 160 64

IČ: 00000205, DIČ: CZ 00000205

jednající Ing. Josefem Vojáčkem, ředitelem

zápis v obchodním rejstříku: u MS v Praze, oddíl ALX, vložka 256

(dále jen „VLS“)

a

ČR - Agenturou ochrany přírody a krajiny České republiky

organizační složka státu zřízená Ministerstvem životního prostředí

se sídlem Praha 4, Nuselská 39/236, PSČ 140 00

IČ: 62933591

jednající RNDr. Františkem Pelcem, ředitelem

(dále jen „AOPK“)

I. Preambule

VLS a AOPK vycházejí ze vzájemné spolupráce a uvědomují si význam ponechání vybraných přírodě blízkých lesů samovolnému vývoji pro uchování biodiverzity a využití zde získaných poznatků pro rozvoj přírodě blízkých forem lesního hospodaření a stanovení managementu chráněných území. VLS a AOPK se ve smyslu § 68 odst. 1 a 2 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v účinném znění, dohodly, že budou za níže stanovených pravidel společně vyhledávat a chránit na pozemcích státu ve správě VLS, na území mimo vojenské újezdy, tyto cenné objekty.

II. Účel smlouvy

Účelem smlouvy je vytvořit základní předpoklady pro uchování a obnovu vybraných klimaxových lesních ekosystémů a umožnit sledování vývoje těchto lesních ekosystémů, jako modelových území využitelných pro rozvoj přírodě blízkého lesního hospodaření.

III. Výběr potenciálně vhodných porostů

1. Porosty potenciálně vhodné pro zařazení do bezzásahových území (dále jen „potenciálně vhodné porosty“) budou vyhledávány přednostně ve stávajících zvláště chráněných územích.

2. Jako potenciálně vhodné budou vybírány ty lesní porosty, u nichž současná druhová skladba odpovídá rekonstruované přirozené skladbě nebo se jí velmi blíží (převládají dřeviny dominantní v rekonstruované přirozené skladbě), u nichž existuje alespoň minimální podíl přimíšených dřevin přirozené skladby a současně zastoupení geograficky nepůvodních druhů dřevin nepřekračuje 10 %.

Jako potenciálně vhodné budou přednostně vybírány porosty zcela nebo převážně autochtonních populací.

3. Při výběru potenciálně vhodných porostů se hranice bezzásahového území povede zásadně po v terénu jasně definovaných liniích, obvykle po hranicích jednotek prostorového rozdělení lesa (hranice oddělení nebo porostu). Pokud by existovala shoda o částech, jež by měly být do bezzásahového území zahrnuty, a zároveň by bylo vedení hranice po hranici jednotky prostorového rozdělení lesa výjimečně nevhodné, bude hranice bezzásahového území zanesena do lesnických map při obnově lesního hospodářského plánu (LHP) jako hranice rozdělení lesa a v nezbytném případě bude na náklady AOPK provedeno pro tento účel její zaměření.

4. V bezzásahovém území plošně převládají lesní porosty, které je možno ponechat samovolnému vývoji okamžitě (tj. není nutný žádný zásah, který by ponechání samovolnému vývoji podmiňoval). Z arondačních důvodů mohou být do území dále zahrnuty:

- porosty, které je možno ponechat samovolnému vývoji po provedení zásahů v horizontu 10 let (tj. je nutný určitý zásah, který ponechání samovolnému vývoji podmiňuje),
- porosty, které je možno ponechat samovolnému vývoji až po provedení péstebních opatření ve střednědobém horizontu (20-30 let).

5. Výběr potenciálně vhodných porostů a vymezení území provedou společně jmenovaný zástupce ředitelství VLS a ředitelství AOPK (dále jen „navrhovatel“).

6. Navrhovatelé zpracují návrh na vymezení bezzásahového území a spolu s potřebnou dokumentací ho zašlou v elektronické podobě členům expertní komise.

7. Celková výměra bezzásahových území na pozemcích s právem hospodařit VLS, které jsou mimo vojenské újezdy, v rámci celé ČR nepřekročí potenciálně 500 ha.

IV. Posouzení potenciálně vhodných porostů expertní komisí

1. Pro jednotné posuzování návrhů na zařazení potenciálně vhodných porostů do bezzásahových území bude smluvními stranami sestavena expertní komise, která bude složena ze dvou zástupců VLS a dvou zástupců AOPK. K jednání expertní komise mohou být dále přizváni nezávislí odborníci s hlasem poradním, zástupci orgánu státní správy lesů (Vojenského lesního úřadu) a zástupci věcně a místně příslušného orgánu ochrany přírody (příslušného odboru výkonu státní správy MŽP).

2. Expertní komise na základě dokumentace návrhu a po ověření v terénu

- posoudí soulad návrhu bezzásahového území s ustanoveními této smlouvy
- posoudí, které části bezzásahového území budou ponechány samovolnému vývoji okamžitě
- navrhne vhodné činnosti a zásahy, jejichž provádění je žádoucí pro opětné posílení odolnosti ekosystémů v území, včetně časového období, po které mají být tyto činnosti nebo zásahy prováděny
- navrhne počet, případně lokalizaci pro účel monitoringu vymezených jádrových území a interval opakovaného monitoringu (viz. bod VII.2.).

3. Jednání expertní komise řídí její předseda, který je členem této komise jmenovaný VLS. O jednání expertní komise a jeho výsledcích (stanovisku expertní komise) se pořizuje datovaný zápis, podepsaný přítomnými členy.
4. Jednání expertní komise svolává člen expertní komise určený AOPK buď po předložení návrhu na vymezení bezzásahového území nebo v případě vzniku výjimečné situace (čl. VI odst. 7.), nejpozději do 30 dnů od obdržení informace o vzniku výjimečné situace.

V. Uzavírání písemných dohod o vymezení bezzásahových území pro jednotlivé lokality

1. Písemné dohody o vymezení bezzásahových území pro jednotlivé lokality (dále jen „dohody o vymezení BÚ“) budou uzavírány písemně statutárními orgány obou smluvních stran na základě kompletních podkladů, doplněných stanoviskem expertní komise dle čl. IV a vyjádřením dotčených orgánů státní správy lesů (případně jejich rozhodnutími, pokud jsou pro tento účel nezbytná).
2. Dohody o vymezení BÚ budou obsahovat:
  - podrobné vymezení bezzásahového území, včetně zákresu v mapových přílohách (obrysová mapa 1: 10 000),
  - popis režimu hospodaření v bezzásahovém území (okamžité ponechání samovolnému vývoji, popř. vymezení žádoucích činností a zásahů, jež budou v území dočasně prováděny, včetně předpokládaného časového horizontu jejich provádění),
  - ustanovení o výpovědních důvodech včetně běhu výpovědní lhůty.
3. Dohody o vymezení BÚ budou uzavírány v souladu s touto smlouvou a ustanoveními platných právních předpisů ve smyslu § 68 odst. 1 a 2 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v účinném znění.
4. Strany dohody berou na vědomí, že výpovědním důvodem jednotlivých dohod o vymezení BÚ ze strany AOPK je uplatnění nároku ze strany VLS na náhradu újmy za ztížení lesního hospodaření podle ust. § 58 zákona o ochraně přírody a krajiny na pozemcích nebo jejich částí, které budou předmětem těchto jednotlivých dohod o vymezení BÚ.
5. Pro případné úpravy hranic či dohodnutých pravidel ochrany vymezených bezzásahových území platí stejný postup jako pro vymezení nových bezzásahových území.

VI. Obecné zásady uplatňované v bezzásahových územích

1. Ponecháním porostů samovolnému vývoji podle této smlouvy se rozumí zejména vyloučení veškeré výchovné, obnovní a nahodilé těžby, jakož i umělé obnovy těchto porostů.
2. Sběr reprodukčního materiálu v bezzásahových územích není touto smlouvou omezen.
3. Smluvní strany se zavazují zajistit posouzení a následné průběžné vyhodnocování vlivu spárkaté zvěře na porosty v bezzásahových územích, zejména na jejich přirozenou obnovu. Pokud stav zvěře neumožňuje přirozenou obnovu těchto porostů, zavazují se obě smluvní strany prosazovat dosažení takových stavů zvěře v tomto i navazujícím území a zajistit tak dosažení takových stavů, které umožní přirozenou obnovu všech dřevin.

4. Údržba průjezdnosti stávajících odvozních lesních cest není touto smlouvou omezena.
5. Bezzásahová území budou v rámci obnovy dokumentů zapracována do textové části a mapových příloh LHP a plánů péče o příslušná zvláště chráněná území. Bezzásahová území mohou být VLS na vhodných místech označena speciálními informačními tabulemi.
6. Na zásahy při hašení požárů v lesích se dohodnutá pravidla nevztahují.
7. V případě vzniku výjimečné situace se obě strany vzájemně neprodleně informují. Za výjimečnou situaci se považuje zejména lesní požár, rozvrácení porostu abiotickými nebo biotickými činiteli bez zajištění následné obnovy na alespoň 1/10 plochy jednotlivé lokality, min. však na 5 ha, či plošné ohrožení invazními druhy. V takovém případě bude neprodleně svoláno jednání, na němž bude posouzena vážnost dané situace a navrženo řešení.
8. V případě zahájení řízení ze strany orgánu státní správy lesů dotýkajícího se uplatňování režimu bezzásahového území bude územně příslušná organizační jednotka VLS neprodleně informovat příslušnou správu CHKO s tím, že obě strany budou usilovat o dosažení řešení souladného s účelem této smlouvy.

VII. Monitoring lokalit

1. V lokalitách ponechaných samovolnému vývoji na základě této dohody bude podle jednotné metodiky prováděn monitoring, jehož cílem je získávání poznatků využitelných pro poznávání dynamiky přírodních procesů v lesních porostech.
2. Monitoring lokalit sestává z cyklicky prováděných šetření na inventarizačních plochách a na jádrovém území (pro konkrétní lokalitu reprezentativní plocha o rozloze 1 ha, kde je prováděn podrobnější monitoring) a bude prováděn podle Metodiky monitoringu dynamiky vývoje v přirozených lesích ponechaných samovolnému vývoji (VÚKOZ), která je zveřejněna na www.pralesy.cz. Není-li v konkrétní dohodě o vymezení BÚ stanoveno jinak, provádí se monitoring nejméně jednou za 10 let.
3. Monitoring jádrového území a inventarizačních ploch podle uvedené metodiky zajišťuje AOPK.
4. Výsledky monitoringu jednotlivých lokalit budou dostupné VLS a AOPK a budou zveřejněny na jejich webových stránkách.
5. VLS a AOPK se budou vzájemně informovat o provádění jiného průzkumu či monitoringu v lokalitách a o získaných výsledcích.

VIII. Závěrečná ustanovení

1. Tato smlouva se uzavírá na dobu neurčitou.
2. Tuto smlouvu je možné ukončit dohodou smluvních stran, nebo výpovědí jedné ze smluvních stran se šestiměsíční výpovědní lhůtou.
3. Smluvní strany se zavazují spolupracovat pro dosažení cíle sledovaného účelem této smlouvy s tím, že případné spory budou řešit především vzájemnou dohodou.

4. Veškeré změny a dodatky k této smlouvě musí být učiněny písemně na základě dohody obou stran.
5. Tato smlouva je vyhotovena ve 4 vyhotoveních. Každá strana obdrží 2 vyhotovení. Smlouva má 5 stran.
6. Smlouva nabývá platnosti a účinnosti dnem podpisu oprávněnými zástupci obou stran.

V Praze dne ..... 1.1.-11-2014 .....

.....
Ing. Josef Vojáček
ředitel VLS ČR s. p.

.....
RNDr. František Pelc
ředitel AOPK

VOJENSKÉ LESY A STATKY ČR, s.p.
Pod Juliskou 5
160 64 Praha 6

Ústřední úřad ochrany přírody a krajiny ČR
Kaplanova 1931/1
148 00 Praha 11 - Chodov
-1-